

Helges kvinder

Helge Scheuer Nielsen ser sig selv som kvindernes mand. I årevis har han beskæftiget sig med og skrevet bøger om historiske kvinder, der har kæmpet for jævnbyrdighed mellem kønnene i et mandsdomineret samfund. Han glæder sig over de store fremskridt, der er sket på ligestillingsfronten, men mener samtidig, at tonen mellem kønnene til tider kan blive en smule skinger

Tekst: Johnny Hedegaard
Foto: Ricardo Ramirez
redaktion@bryggebladet.dk

Helge har sit eget værelse. "Stinkadores", kalder hans kone gennem snart halvtreds år det. Men hun er selvfølgelig ikke-ryger. Selv siger han "herreværelset". Det er hér, han ryger på sin pibe og nyder et glas eller to. Læser den daglige Politiken og Information. Og ikke mindst er det hér, han skriver om sine elskede kvinder. "Mine aftener i Paradis med stærke kvinder" hedder én af hans femogtyve bøger.

Titlen antyder duften af noget uartig. Det er det ikke. De kvinder, Helge skriver om, var stærke og toneangivende for mere end hundrede år siden. Stærke kvinder der manifesterede sig som kultur-, social- og normbrydere dels gennem deres personlige liv, dels gennem deres forfatterskaber og deres liv i offentligheden. Det moderne gennembruds kvinder. Kvinder der gjorde op med de tre K'er. Køn, klasse og kirke. Et opgør med et mandsdomineret og undertrykkende hierarkisk samfund. De kæmpede for ligestilling på arbejdsmarkedet, uddannelsesmuligheder. Og ikke mindst stemmeret, som de først fik i 1915.

Gode gamle dage

Helge Scheuer Nielsen er født i 1940 og har fulgt samfundsudviklingen fra efterkrigstidens varemangel til nutidens overflodighedshorn af muligheder. Dengang da børn født uden for ægteskab var "uægte" til nutidens delebørn og alenemødres muligheder for kunstig befrugtning. Fra social armod til nutidens velfærdssamfund.

Helge Scheuer Nielsen er vokset op på Bryggen og husker tydeligt fiskehandlere, købmænd, ismejerier og ikke mindst Bergthora Teatret, den lokale biograf i Isafjordsgade. Og så kunne han lide at komme hos bageren ved siden af Hans Tausens Kirke. Dér stod Bryggens svar på Marilyn Monroe bag disken.

Fritgående børn

Lommepege tjente man ved at samle stakkevis af gamle aviser, der blev solgt hos Levin på Islands Brygge til dagspris per kilo. Helge voksede op før metro, før universitetet, før DR Byen. Dengang det

hele var Fælleden. Med Langbakken hvor den stod på ski og kælke om vinteren og om sommeren hulebyggeri og alle vandhullerne med salamandere og snoge. Et fribytterliv uden voksenopsyn.

– Det kan jeg godt savne i dag. At se nogle børn på egen hånd, uden voksenopsyn. Børn i dag er tilsyneladende under konstant overvågning.

Nu er Langbakken jævnnet med jorden, og Helge Scheuer Nielsen og frue bor i én af de moderne boliger, der er bygget oven på barndommens vildnis. Han er glad for boligen, men ikke for udviklingen.

Skideballe og øretæver

Men livet dengang var andet end sne om vinteren og piger i bomuldsjoler i sommersolens skarpe modlys.

– Man behandlede ikke børnene ordentligt. Man talte grimt til børnene, siger Helge Scheuer Nielsen.

Og med egne erfaringer dels fra børnehjem, dels dagligdagen med en stedfar der var særdeles rundhåndet med både skideballe og øretæver, var grundlaget for en livslang social indignation skabt. Derfor bliver han så glad, når han i dag på gaden kan se børn, der med udbredte arme og et begejstret "Hej Far!" hopper op i favnen på farmand.

Han ville egentlig være snedker, men blev bibliotekar. Han lærte tidligt Preben Wilhjelm at kende og blev en del af det politiske liv. Var med i SF's inderkreds, og som politisk engageret og evig oprører ville det have været naturligt at gå ind i fagforeningsarbejdet. Seks år sad han hér. Søgte tilbage til biblioteket og var i en årrække leder af biblioteket i Amager Centret. Men både i fagforeningen og på biblioteket gik en stor del af dagen med at hjælpe borgere, der enten var kommet i klemme i systemet, eller som "bare skulle have oversat et brev fra myndighederne til et alment forståeligt dansk".

Fortidskvinder

Nu sidder Helge Scheuer Nielsen i sin hule og skriver om stærke kvinder, som levede for hundrede år siden. Men hvorfor skal vi i dag læse om stærke kvinder fra "gamle dage"? Svaret er meget klart og præcist:

– Jeg er bange for, at vi er ved at blive historieløse og er ved at miste forståelsen

for, at nutidens selvfølgeligheder bygger på tidligere generationers omkostningsfulde kampe.

Deraf følger naturligvis, at intet kommer af sig selv, og morgendagens goder er noget, der skal kæmpes for i dag.

Kvinderne ud af korsettet

Helges kvinder var stærke kvinder. Det er kvinder som Olivia Levison, Agnes Henningsen, Amalie Skram, Adda Ravnkilde, Erna Juul Hansen (storesøster til Holger Drachmann). Men de kæmpede ikke kun deres egen sag. De kæmpede for alle kvinders ret til at være jævnbyrdige og ligeberettigede borgere i et mandsdomineret og undertrykkende samfund. De kæmpede kvinderne ud af korsettet og ind på uddannelser og universitetet. De tilkæmpede kvindernes ret til at komme ind på Kunstakademiet som andet end nøgenmodel for de mandlige kunstnere. De kæmpede for retten til et sexliv. De kæmpede kvinderne væk fra udskamningen for at være født kvinde. De kæmpede for at blive anerkendte som forfattere og kunstnere. De kæmpede for et liv i livet.

Er kampen ikke overstået?

Men hvad skal kvinderne kæmpe for i dag?

– Det teknologiske, teknokratiet, regnedrengene er ved at tage overhånd.

Computeren og effektivitetskravene er blevet for dominerende. Eller som Helge Scheuer Nielsen formulerer det:

– Forhaven er sgu meget pæn, men hvor blev empatien af? Vi mangler en Greta Thunberg til at tale teknokratiet imod. Men det er en kamp for både mænd og kvinder. Den almindelige borger finder sig i alt for meget fra "regnedrengene".

Der skal også findes en bedre balance mellem familielivet og karrieremuligheder. Den kamp rækker ud over den enkeltes individuelle muligheder. En kamp som også blev kæmpet for hundrede år siden. Kampen for de andre. Ifølge Helge Scheuer Nielsen er Enhedslistens stærke kvinder i den forbindelse forbilledlige og ikke til at komme udenom:

– Selv om mange af dem har vældig fine uddannelser, vælger de at bruge uddannelsen i Folketinget og arbejde for noget, der er

større end en individuel erhvervskarriere.

Kvindernes mand

Helge Scheuer Nielsen ser til enhver tid sig selv som kvindernes mand. Derfor glæder det ham, at kvinder i dag respekteres og debatter på lige fod med mænd. Det var også på tide, opgøret med mænds syn på kvinder som sexobjekter kom. Der har i tidens løb fundet megen uacceptabel adfærd sted, og med rette har Me-Too sat "noget" i gang.

Når det er sagt, synes han dog, at tonen af og til er lidt skinger, og det kan gøre omgangstonen mand og kvinde imellem lidt anstrengt. Lidt uskyldig flirt eller komplimenter bør der være plads til.

– Hvis jeg havde været fyrrer år yngre, havde jeg stillet mig op i køen, sagde han forleden i en alder af snart 82 år til en væsentlig yngre kvinde.

Selv mente han, det var et kompliment. Sådan blev det på ingen måde modtaget.

Vildskab og galskab

Men også i privatlivet er der plads til justeringer. Man kunne fristes til at tro, at kvinderne nu skal afgive lidt af det vundne, for Helge Scheuer Nielsen siger:

– Nu bevæger jeg mig nok ud på meget tynd is, men af og til synes jeg, ægteskabet er blevet for pænt og ordentligt. Måske for meget behageligt. Lidt for husmoderligt så at sige. Selv om man er to i et ægteskab, skal man ikke smelte sammen i en symbiose. Man skal give hinanden plads. Jeg savner noget vildskab og galskab.

FEBERPIGEN:

■ Helge Scheuer Nielsen er lige nu bogaktuel med en ny udgivelse af novellesamlingen 'Feberpigen', der er skrevet af den jødisk-østrigske forfatter Maria Lazar (1895-1948). Hun flygtede fra nazisterne i 1933 til Danmark og videre til Sverige i 1939. Novellesamlingen bærer tydeligt præg af hendes store interesse for Sigmund Freud, psykoanalysens fader. Er man interesseret i denne eller én af Helge S. Nielsens andre bøger, skal man henvende sig direkte til ham selv. Han er både forfatter, forlægger og udgiver. Han kontaktes på: post@bakkekrogen.dk

På sit herreværelse ryger Helge Scheuer Nielsen på sin pibe og læser og skriver om markante kvinder igennem historien.

